وَ لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَ تُدْلُوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ (بقره/۱۸۸)

و اموال یکدیگر را به باطل (و ناحق) در میان خود نخورید! و برای خوردن بخشی از اموال مردم به گناه، (قسمتی از) آن را (به عنوان رشوه) به قضات ندهید، در حالی که می‌دانید (این کار، گناه است)!

لغات:

بَاطِلِ: ناحق. باطل چیزی است که در مقام فحص و دقت پایداری ندارد

تُدْلُوا: دلو: ظرف آبکشی و فرستادن آن به چاه است. ادلاء به معنی ارسال می‌باشد و مراد از آن در آیه «دادن» است.

پیام‌ها:

۱ـ مالکیت باید از راه صحیح باشد. مانند: حیازت[1]، تجارت، زراعت، صنعت، ارث، هدیه و امثال آن، ولی تصرف از طریق باطل و رشوه ایجاد مالکیت نمی‌کند. «**لا تَأْكُلُوا اموال الناس بِالْبَاطِلِ**»

۲ـ جامعه در حکم یک پیکر واحد است. «**بَيْنَكُمْ، أَمْوالَكُمْ**»

۳ـ رشوه، حرام است و انسان حقّ ندارد برای تصاحب اموال مردم رشوه دهد.«**تُدْلُوا بِها إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقاً مِنْ أَمْوالِ النَّاسِ**»

۴ـ اسلام، مردم را مالک اموال‌شان می‌داند. «**أَمْوالِ النَّاسِ**»

۵ـ لغزش‌های آگاهانه خطرناک است. «**وَ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ**»

۱ـ حیازت در لغت به معنای ضمیمه کردن است، گویا کسی که مکانی را حیازت می کند، آن را تملک کرده و به دارائی‌هایش ضمیمه می‌کند. اما در اصطلاح فقهی، مقصود از آن تسلط بر چیزی است که آن چیز قبلاً، مالکی نداشت؛ مانند ماهی‌های دریا، زمین‌های بایر، علوفه‌ها و غیره.